

Załącznik do Uchwały nr XLIX/379/2022

Rady Miejskiej w Łowiczu

z dnia 24. lutego 2022 r.

PROGRAM OSŁONOWY
W RAMACH PROGRAMU „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
na rok 2022 w Gminie Miasto Łowicz.

I. Podstawa prawna programu

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, z późn. zm.), dotyczącym podejmowania innych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych, do których w czasie obowiązywania epidemii zaliczyć należy także działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem COVID-19, w rozumieniu z art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r.

o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568 ze zm.).

Program został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu w związku z wprowadzeniem przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, z uwagi na utrzymujący się stan pandemii COVID-19 oraz w trosce o bezpieczeństwo osób starszych, Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

II. Cele programu

Cele programu, to:

- 1) zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Miasto Łowicz, wpisujących się w obszary wskazane w programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022;
- 2) poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Wyniki przeprowadzonych licznych ogólnopolskich badań jednoznacznie wskazują, iż ostatnie dwa lata były szczególnie trudne dla osób w wieku senioralnym, przede wszystkim ze względu na zagrożenia spowodowane wystąpieniem w Polsce pandemii zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. W tym czasie zostało zawieszonych lub znacznie ograniczonych wiele działań związanych z aktywnością seniorów. Jednocześnie podjęto szereg inicjatyw, które poprawiły sytuację osób starszych, zaś szczególnego znaczenia nabrały działania, dotyczące bezpośredniego bezpieczeństwa – życia i zdrowia seniorów oraz kwestie związane z usługami w miejscu zamieszkania osób starszych. Obecnie w Gminie Miasto Łowicz istotne jest kontynuowanie dotychczas realizowanych, ale i podejmowanie kolejnych zadań w celu zapewnienia możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich środowiskach zamieszkania, w tym szczególnie w zakresie:

- 1) świadczenia usług wynikających z rozeznaczonych w środowiskach senioralnych potrzeb;
- 2) działań opartych na zawiązywaniu lokalnych partnerstw, polegających na nawiązaniu współpracy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu - jako jednostkę samorządową pomocy

PROGRAM OSŁONOWY W RAMACH PROGRAMU „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
na rok 2022 w Gminie Miasto Łowicz

społecznej w Gminie Miasto Łowicz, z wolontariuszami (dotyczy też pomocy sąsiedzkiej), w tym również działaczami środowisk młodzieżowych i obywatelskich;

- 3) poprawy poczucia bezpieczeństwa, a także możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”.

Jak wynika z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, zapotrzebowanie na świadczone seniorom wsparcie stale rośnie. W ramach realizowanego w 2020 r. Programu „Wspieraj Seniora” wsparciem objęto 18 osób starszych, zaś w 2021 r. łącznie (narastająco) liczba seniorów włączonych w tenże program wzrosła do 61 osób. Natomiast w styczniu 2022 r. zgłoszonych zostało 9 kolejnych seniorów.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Łowicz, całkowicie wpisującym się w politykę społeczną państwa, w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek oraz stan zdrowia i odpowiadającym na potrzeby seniorów w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19. Jego realizacja pozwala na zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania osób starszych w ich miejscu zamieszkania.

Wobec wymogów ustanowienia programu osłonowego na poziomie gminy, staje się, jak najbardziej zasadne, wprowadzenie niniejszego programu osłonowego.

IV. Podmioty realizujące program

1. Do zadań gminy (Burmistrza Miasta) należy:
 - 1) koordynacja, monitorowanie oraz nadzór nad realizacją programu w gminie;
 - 2) rozeznanie potrzeb seniorów w wieku 65 lat i więcej w danej gminie;
 - 3) przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej;
 - 4) złożenie do właściwego wojewody, za pośrednictwem CAS, wniosku na środki uwzględniając liczbę osób w wieku 65 lat i więcej oraz potrzeby występujące w danej gminie;
 - 5) przekazanie wojewodzie sprawozdania z realizacji programu, w tym:
 - a) sprawozdania z realizacji Modułu I,
 - b) sprawozdania z realizacji Modułu II.
2. Beneficjenci programu są obowiązani do wypełniania obowiązku informacyjnego, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953).
3. Realizacja zgłoszeń seniorów, dokonywanych zarówno za pośrednictwem infolinii, jak również przyjmowanych bezpośrednio przez ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych.
4. Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej.
5. Koordynatorem programu jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu.

V. Adresaci programu

Adresatami programu są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

VI. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. i obejmie swoim zasięgiem osoby starsze będące mieszkańcami Miasta Łowicza, którym dedykowany jest program.

Seniorzy mogą zgłaszać potrzebę wsparcia zarówno poprzez ogólnopolską infolinię, dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu 22 505 11 11, jak i bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu z siedzibą przy ul. Kaliskiej 6, tel.: 46 837 41 55, lub 46 837 39 43 lub 536 229 263, e-mail: sekretariat@mops.lowicz.pl lub sps@mops.lowicz.pl, w godzinach jego urzędowania.

2. Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

- 1) Moduł I, angażujący do jego realizacji, oprócz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, także wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc seniorom potrzebującym wsparcia. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, realizujący zadania w programie, będą dbali o rzetelne wprowadzenie i przygotowanie wolontariuszy do działań w ramach pomocy udzielanej przez nich seniorom oraz będą wspierali i monitorowali wykonywane przez wolontariuszy zadania.
- 2) Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

3. Formy organizacji i realizacji usługi wsparcia przez gminę w ramach programu:

- 1) samodzielnie, tj. poprzez organizację i koordynację prac wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.), w tym osób zamieszkujących najbliżej osób wymagających wsparcia, tj. pomocy sąsiedzkiej (dotyczy Modułu I);
- 2) zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu (dotyczy II).

4. Moduł I – opis usługi wsparcia składającej się z następujących elementów:

- 1) wsparcia społecznego polegającego na uruchomieniu wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacer, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.);
- 2) ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez:
 - a) wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
 - b) pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia,

PROGRAM OSŁONOWY W RAMACH PROGRAMU „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
na rok 2022 w Gminie Miasto Łowicz

- c) pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu.
- 3) wsparcia psychologicznego poprzez:
- a) informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów,
 - b) w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa – w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu.
- 4) wsparcia w czynnościach dnia codziennego poprzez:
- a) pomoc/ towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp.,
 - b) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
 - c) pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
 - d) dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
 - e) zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
 - f) wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
 - g) pomoc/ towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept, pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.
5. Moduł I – mechanizm udzielania pomocy składający się z:
- 1) kroku 1: Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu.
Dla osób zgłaszających się bezpośrednio do MOPS w Łowiczu, Ośrodek będzie prowadził oddzielną ewidencję.
 - 2) kroku 2: Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej/ centrum usług społecznych.
 - 3) kroku 3: Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.
 - 4) kroku 4. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje

o tym seniora. W takim przypadku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

6. Moduł II – opis usługi wsparcia, w którym w ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:
- 1) przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
 - 2) detektor upadku,
 - 3) czujnik zdjęcia opaski,
 - 4) lokalizator GPS,
 - 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
 - 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinna być, jak najprostsza w obsłudze, np. posiadać maksymalnie jeden przycisk.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

7. Moduł II – mechanizm udzielania pomocy składający się z:
- 1) kroku 1: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, rozoznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
 - 2) kroku 2: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.
 - 3) kroku 3: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, jako jednostka samorządowa pomocy społecznej, koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

VII. Finansowanie programu

1. Program jest finansowany ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.
2. Środki na realizację programu przekazuje Wojewoda Łódzki, na podstawie złożonego przez gminę, za pośrednictwem CAS, wniosku o zasilenie rachunku (oddzielne wnioski dla każdego z modułów).

PROGRAM OSŁONOWY W RAMACH PROGRAMU „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
na rok 2022 w Gminie Miasto Łowicz

3. Gmina gromadzi środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają je na wydatki związane z realizacją programu, w ramach planu finansowego tego rachunku.
4. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi, niezwłocznie po rozliczeniu wydatków.
5. Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Modułu I są, m.in., następujące koszty:
 - 1) wydatki związane z organizacją wolontariatu oraz wydatki związane z pomocą sąsiedzką, w tym m.in.: środki ochrony osobistej, zwrot kosztów dojazdu wolontariusza do seniorów lub dowozu seniorów, np. do lekarza, urzędu, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa dla wolontariusza korzystającego z prywatnego samochodu przy realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu),
 - 2) ubezpieczenie OC w związku z obrotem gotówką oraz ubezpieczenie NNW,
 - 3) przyznanie dodatków dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu, bezpośrednio wykonujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu regulaminem wynagradzania,
 - 4) zwrot kosztów dojazdu do seniorów lub dowozu seniorów, np. do lekarza, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego wykorzystanego przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu do realizacji zadań w ramach programu, bilety miejskie (koszty rozliczane według zasad określonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu),
 - 5) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
 - 6) identyfikatory dla osób realizujących program w terenie.
6. Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach Modułu II są koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:
 - 1) zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”,
 - 2) zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,
 - 3) przyznanie dodatków dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu regulaminem wynagradzania,
 - 4) promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

VIII. Monitoring programu

1. Roczne sprawozdanie z realizacji programu Burmistrz Miasta Łowicza przekazuje do Wojewody Łódzkiego w terminie do dnia 30 stycznia 2023 r.
2. Sprawozdanie uwzględnia dane, w tym m.in.:
 - 1) rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu,
 - 2) koszt realizacji pomocy.

3. Sprawozdanie jest przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.

IX. Ochrona danych osobowych

1. Minister Rodziny i Polityki Społecznej jest administratorem danych seniorów, udostępnianych za pośrednictwem infolinii, oraz danych kontaktowych przedstawicieli wojewodów, udostępnianych w związku z realizacją i rozliczeniem programu.
2. Wojewoda Łódzki jest administratorem danych kontaktowych przedstawicieli Gminy Miasto Łowicz pozyskiwanych w ramach realizacji i rozliczania programu.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jest administratorem danych osobowych w zakresie danych beneficjentów pozyskanych dla celów realizacji programu lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.